



# รายงานภาวะเศรษฐกิจการเกษตร จังหวัดเชียงราย

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2562 และแนวโน้มปี 2563

## ROAE Outlook

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร

หน้า

1. ภาพรวมเศรษฐกิจจังหวัด.....	2
2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาคเกษตร	2
2.1 ราคาน้ำมัน	
2.2 สถานการณ์น้ำ	
2.3 สถานการณ์โรคระบาด	
3. เครื่องชี้ทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร.....	3
4. ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2562.....	3
สาขาพืช	
สาขาปศุสัตว์	
สาขาประมง	
สาขาป่าไม้	
สาขาบริการทางการเกษตร	
5. แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2563.....	10
สาขาพืช	
สาขาปศุสัตว์	
สาขาประมง	
สาขาป่าไม้	
สาขาบริการทางการเกษตร	
ตารางที่ 1 อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์	
มวลรวมภาคเกษตร จ. AAA.....	11
ตารางที่ 2 ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ	
(ปีปฏิทิน).....	11
ตารางที่ 3 ราคาที่เกษตรกรขายได้ของสินค้า	
เกษตรที่สำคัญ.....	12

## ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2562 และแนวโน้มปี 2563

### จังหวัดเชียงราย

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2562 มีการหดตัวร้อยละ 9.5 เมื่อเทียบกับ ปีที่ผ่านมา โดยสาขาพืชหดตัวร้อยละ 11.5 สาขาปศุสัตว์ขยายตัวร้อยละ 0.3 สาขาประมงหดตัวร้อยละ 4.6 และสาขาป่าไม้หดตัวร้อยละ 0.4 ในขณะที่สาขาการบริการทางการเกษตรขยายตัวร้อยละ 1.1 โดยมีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร ได้แก่ ปริมาณน้ำฝนที่ลดลง และสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการเจริญเติบโตในทั้งสาขาพืช ประมง และปศุสัตว์ ส่งผลให้ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรปี 2562 ลดลงร้อยละ 9.9 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะสาขาพืชที่ประสบภาวะแล้ง ประกอบกับประสบปัญหาโรคและแมลงระบาด ยังส่งผลกระทบต่อคุณภาพและราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรได้รับ และสาขาประมงที่ปริมาณการผลิตปลานิลหดตัวลดลง ในขณะที่ดัชนีราคาสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 3.7 และดัชนีรายได้ภาคเกษตรลดลงร้อยละ 6.5

### แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2563 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ

1.1 – 2.1 โดยสาขาพืชขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 1.4 – 2.4 สาขาปศุสัตว์ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.5 – 1.5 สาขาประมงอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.4) – 0.6 ส่วนป่าไม้และการบริการทางการเกษตรคาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.0) – 0.6 และ 0.3 – 1.3 ตามลำดับ โดยยังมีปัจจัยสำคัญที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร ได้แก่ ปริมาณน้ำฝนที่ลดลง ภาวะฝนทิ้งช่วง ภาวะแห้งแล้งช่วงปลายปีที่น่าจะเกิดขึ้นเร็วกว่าปกติ รวมทั้งปัญหาโรคระบาดต่างๆ และโครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร เป็นต้น

จัดทำโดย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1

ภายในสถานีพัฒนาที่ดิน ต.ดอนแก้ว อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 50180

โทรศัพท์ 053-121318-19 โทรสาร 053-121318-19

[www.zone1.oae.go.th/](http://www.zone1.oae.go.th/)



## 1. ภาพรวมเศรษฐกิจจังหวัด

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี ของจังหวัดเชียงราย ปี 2560 มีมูลค่า 104,435 ล้านบาท ประกอบด้วยภาคเกษตร มูลค่า 31,228 ล้านบาท และภาคนอกเกษตรมูลค่า 73,207 ล้านบาท โดยมีสาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง เป็นสาขาการผลิตหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.9 รองลงมาคือ สาขาการขนส่งขายปลีกมีสัดส่วนร้อยละ 16.6 สาขาการศึกษา มีสัดส่วนร้อยละ 11.4 สาขาอุตสาหกรรมมีสัดส่วนร้อยละ 5.7 สาขาตัวกลางทางการเงินมีสัดส่วนร้อยละ 7.8 และสาขาอื่น ๆ มีสัดส่วนรวมกันร้อยละ 28.7 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562)

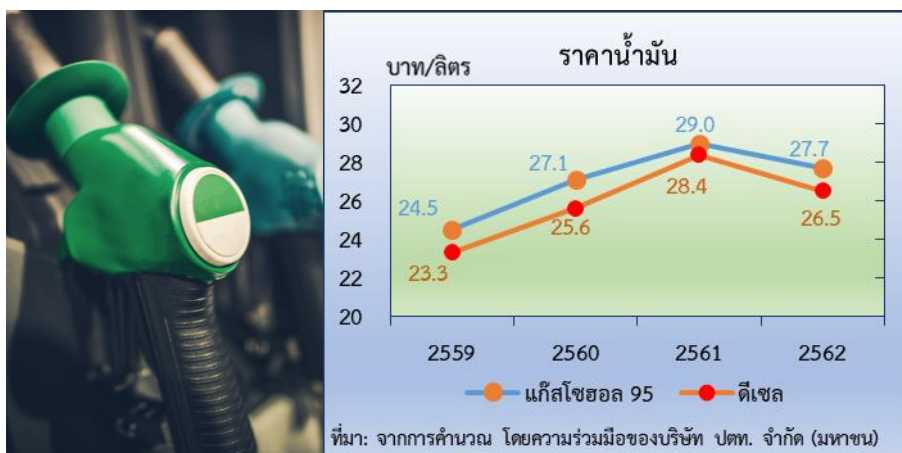
โครงสร้างการผลิตหลักของจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง สาขาการขนส่งขายปลีกและสาขาการศึกษาเป็นสำคัญ โดยมีสินค้าหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ คือ สับปะรด ข้าว ยางพารา ลำไย ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง สุก รุ ไช้ไก่ โคเนื้อ และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด(ปลานิล) แสดงให้เห็นว่า สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง มีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัด เชียงราย เป็นอย่างมาก ดังนั้น จึงให้ความสำคัญกับภาคการเกษตร โดยเฉพาะกลุ่มสินค้าข้าว พืชไร่ พืชสวน และปศุสัตว์ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ เพื่อพัฒนาอย่างครบวงจรและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน นอกจากนี้นโยบายทางด้านเกษตรอื่น ๆ อาทิ นโยบายการแทรกแซงราคาโดยรัฐบาล ยังเป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัด

สาขาการผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดเชียงราย ในปี 2560 ได้แก่ สาขาพืช ซึ่งมีสัดส่วนถึงร้อยละ 87.6 ของผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร หรือ GPP ภาคเกษตร รองลงมา คือ สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 7.3 3.0 2.0 และ 0.1 ตามลำดับ

## 2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาคเกษตร

### 2.1 ราคาน้ำมัน

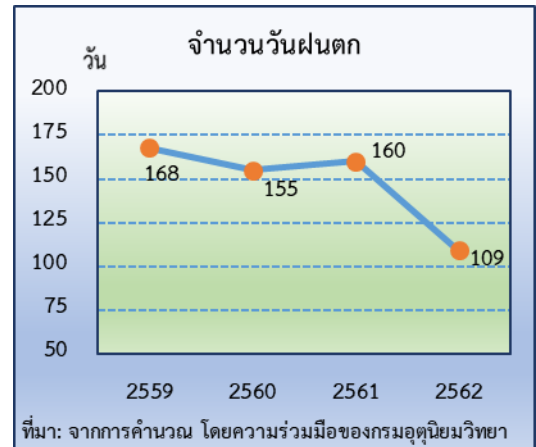
ในปี 2562 ราคาน้ำมันแก๊สโซฮอล์ 95 ของจังหวัดเชียงราย เฉลี่ยอยู่ที่ 27.7 บาทต่อลิตร ลดลงร้อยละ 4.5 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 29.0 บาทต่อลิตร ขณะที่ราคาน้ำมันดีเซลเฉลี่ยอยู่ที่ 26.5 บาทต่อลิตร ลดลงร้อยละ 6.7 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 28.4 บาทต่อลิตร เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัว จากการถดถอยของภาคอุตสาหกรรม การค้า และสถานการณ์ของภาคธุรกิจ รวมทั้งการชะลอตัวของการค้ารถยนต์นั่งส่วนบุคคล ในขณะที่การผลิตน้ำมันดิบของสหรัฐอเมริกายังคงเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ราคาน้ำมันปรับตัวลดลง





## 2.2 สถานการณ์น้ำ

จำนวนวันฝนตกในจังหวัดเชียงราย ปี 2562 เฉลี่ย 109 วัน ลดลงจากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 160 วัน หรือลดลงร้อยละ 31.9 ในขณะที่ปริมาณน้ำฝนมีปริมาณ 1,011.4 มิลลิเมตร ลดลงจากปี 2561 ที่มีปริมาณ 1,875.6 มิลลิเมตร หรือลดลงร้อยละ 46.1 เนื่องจากสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง (Climate Change) ทำให้เกิดเอลนีโญในช่วงต้นปี สภาพอากาศแปรปรวน ฝนน้อยลง และปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าปกติ ส่งผลให้เกิดภัยแล้งบางพื้นที่

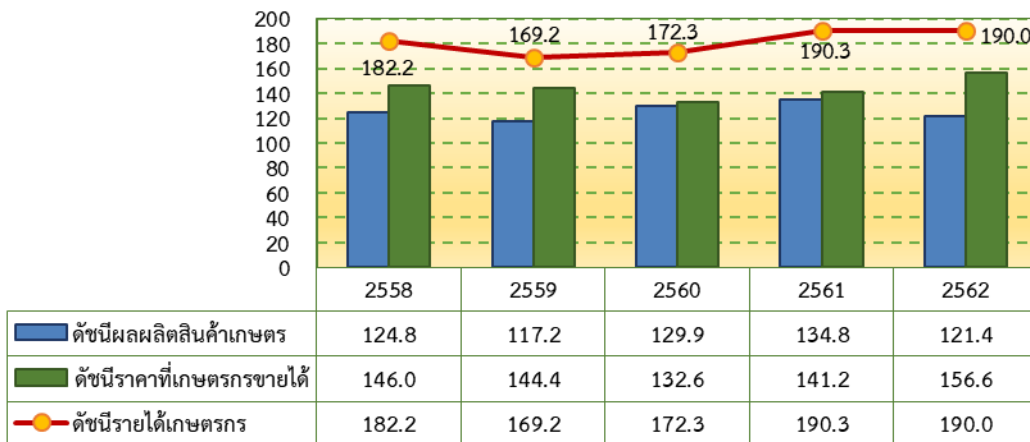


## 2.3 สถานการณ์ภัยธรรมชาติ และโรคแมลง ศัตรูพืชระบาด

- การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ส่งผลให้อุณหภูมิเพิ่มสูงขึ้น ฝนทิ้งช่วงยาวนาน เกิดภาวะภัยแล้ง
- สถานการณ์การระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดในพื้นที่แหล่งผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญ อาทิ อำเภอมแม่สรวย อำเภอยางป่าเป้า อำเภอเวียงของ อำเภอดอยหลวง เป็นต้น
- สถานการณ์การระบาดของโรคไหม้คอรวงข้าว และเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ในพื้นที่แหล่งผลิตข้าวที่สำคัญ อาทิ อำเภอเวียงของ อำเภอขุนตาล อำเภอเวียงชัย เป็นต้น

## 3. เครื่องชี้ทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร

### ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร



ที่มา: จากการคำนวณ

จากกราฟแสดงให้เห็นว่า ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรจังหวัดเชียงราย ของปี 2562 อยู่ที่ระดับ 121.4 ลดลงร้อยละ 9.9 จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 134.8 ส่วนดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้อยู่ที่ระดับ 156.6 เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.8 จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 141.2 จากราคาสินค้าหลายชนิดที่เพิ่มขึ้นทั้งในส่วนของสินค้าพืช ได้แก่ มันสำปะหลัง ข้าว ลำไย สินค้าปศุสัตว์ ได้แก่ สุกร และสินค้าประมง ได้แก่ ปลานิล ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรอยู่ที่ระดับ 190.0 ลดลงร้อยละ 0.1 จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 190.3

## 4. ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2562

การประมาณการอัตราการขยายตัวของภาวะเศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดเชียงราย ได้พิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรดังกล่าวข้างต้น อาทิ สภาพภูมิอากาศค่อนข้างร้อน เกิดภาวะฝนทิ้งช่วง และภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว ส่งผลให้ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัด เชียงราย ในปี 2562 หดตัวร้อยละ 9.5 เมื่อเทียบกับปี 2561 โดยสาขาพืชหดตัวร้อยละ 11.5 สาขาประมงหดตัวร้อยละ 4.6 สาขาการบริการทางการเกษตรขยายตัวร้อยละ 1.1 และสาขาป่าไม้หดตัวร้อยละ 0.4 ส่วนสาขาปศุสัตว์ขยายตัวร้อยละ 0.3 สำหรับรายละเอียดในแต่ละสาขา มีดังนี้



❖ สาขาพืช

ปริมาณการผลิตพืชในปี 2562 หดตัวเมื่อเทียบกับปี 2561 โดยดัชนีผลผลิตอยู่ที่ระดับ 126.3 ลดลงร้อยละ 9.9 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 143.1 ขณะที่ดัชนีราคาพืชที่เกษตรกรขายได้โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 162.3 เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.8 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 144.7 ส่งผลให้ดัชนีรายได้ของสาขาพืชลดลงมาอยู่ที่ระดับ 205.0 หรือลดลงร้อยละ 0.2 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 207.1

ดัชนีผลผลิต ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร สาขาพืช



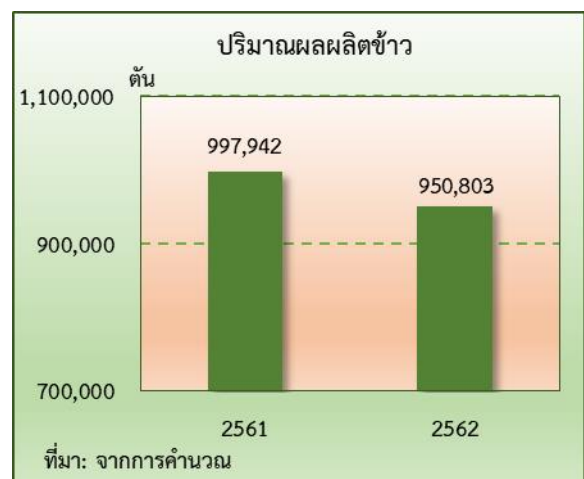
ที่มา: จากการคำนวณ

ภาวะการผลิตสาขาพืชปี 2562 มีผลผลิตพืชที่สำคัญ ได้แก่ สับปะรด ลำไย ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าว และมันสำปะหลัง ผลผลิตลดลงร้อยละ 22.76 11.78 5.24 4.72 และ 1.06 ตามลำดับ เนื่องจากปริมาณผลผลิตข้าวนาปีลดลงเนื่องจากประสบปัญหาภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง การระบาดของโรคไหม้คอรวงข้าว และเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เป็นต้น ประกอบกับลำไยได้รับผลกระทบจากความผันผวนของสภาพอากาศแล้งยาวนาน ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตลดลง อย่างไรก็ตามยังมีสินค้าเกษตรสำคัญของเชียงราย ได้แก่ ยางพารา ที่มีปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.45 ส่งผลให้สาขาพืชในปี 2562 หดตัวร้อยละ 11.5

❖ ข้าว

ภาวะการผลิต

ปริมาณผลผลิตข้าวปี 2562 เท่ากับ 950,803 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมาซึ่งผลิตได้ 997,942 ตัน หรือลดลงร้อยละ 4.72 เนื่องจากข้าวนาปีประสบปัญหาภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง การระบาดของโรคไหม้คอรวงข้าว และเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในพื้นที่ที่สำคัญ ในส่วนข้าวนาปรังพื้นที่เพาะปลูกลดลงจากภาครัฐดำเนินโครงการส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อยทดแทนข้าวนาปรัง ได้แก่ โครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา โครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลาย (พืชตระกูลถั่ว พืชผัก) เป็นต้น



ที่มา: จากการคำนวณ

ระดับราคา

ปี 2562 ราคาข้าวที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ยตันละ 12,646 บาท เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 24.38 ซึ่งในปี 2561 มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ตันละ 10,167 บาท ทั้งนี้ปริมาณผลผลิตข้าวนาปีออกสู่ตลาดปริมาณลดลง ทั้งนี้เพราะประสบปัญหาภัยแล้ง การระบาดของโรคไหม้คอรวงข้าว และเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ในขณะที่ตลาดมีความต้องการข้าวอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ราคาปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา

อย่างไรก็ตาม จากปัญหาด้านการผลิตที่กล่าวแล้วข้างต้น ถึงแม้ว่าราคาข้าวจะดีขึ้น ไม่ได้ทำให้เกษตรกรมีรายได้ที่ดีขึ้น อันเนื่องจากคุณภาพข้าวที่ไม่ตรงตามความต้องการของตลาด



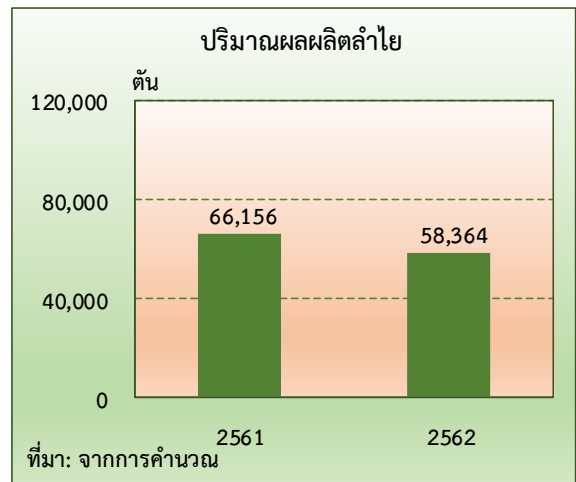
### ❖ ลำไย

#### ภาวะการผลิต

ปริมาณผลผลิตลำไยปี 2562 เท่ากับ 58,346 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 66,156 ตัน หรือลดลงร้อยละ 11.78 เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศทำให้เกิดภาวะภัยแล้งที่ยาวนาน ส่งผลกระทบต่อการติดช่อดอก และการเจริญเติบโตของผล

#### ระดับราคา

ปี 2562 ราคาลำไยช่อเกรด AA ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย กิโลกรัมละ 37.50 บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ที่มีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 23.25 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 61.29 เนื่องจากปี 2562 สภาพอากาศร้อนและแล้งยาวนานส่งผลทำให้ปริมาณผลผลิตลดลง ในขณะที่ความต้องการบริโภคลำไยจากต่างประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ราคาลำไยปรับตัวสูงขึ้น



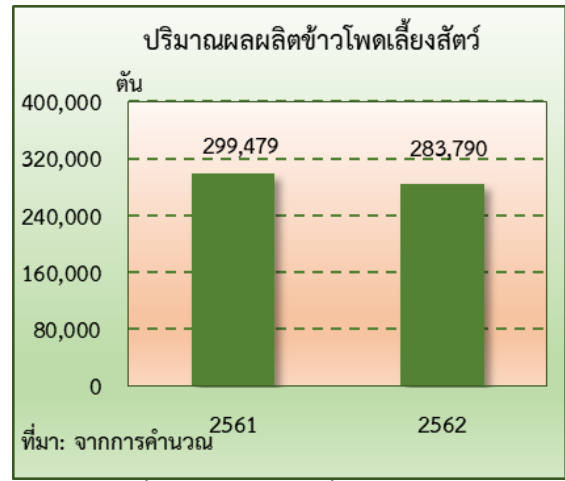
### ❖ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

#### ภาวะการผลิต

ปริมาณผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในปี 2562 มีผลผลิต 283,790 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งผลิตได้ 299,479 ตัน หรือลดลงร้อยละ 5.24 เป็นผลมาจากการหลายพื้นที่ประสบปัญหาภัยแล้ง และหอนนกระทุ้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ระบาดทำให้ผลผลิตได้รับความเสียหาย

#### ระดับราคา

ปี 2562 ราคข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่เกษตรกรขายได้ ณ ความชื้น 14.5% เฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 8.40 บาท โดยเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 11.11 ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 7.56 บาท เนื่องจากผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ได้รับความเสียหายจากหอนนกระทุ้ ปริมาณผลผลิตจึงลดลงส่งผลให้ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปรับตัวสูงขึ้น ประกอบกับภาครัฐมีนโยบายประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์



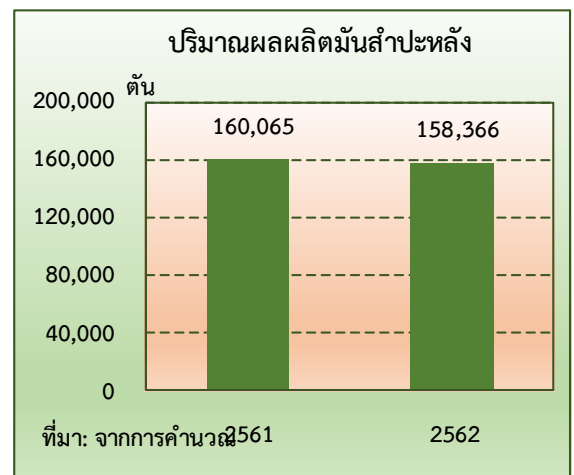
### ❖ มันสำปะหลัง

#### ภาวะการผลิต

มันสำปะหลังปี 2562 มีปริมาณผลผลิตเท่ากับ 158,366 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งผลิตได้ 160,065 ตัน หรือลดลงร้อยละ 1.06 เนื่องจากเกษตรกรประสบปัญหาท่อนพันธุ์ติดเชื้อรา ทำให้ผลผลิตต่อไร่ลดลง ประกอบกับเกษตรกรบางรายประสบภัยแล้ง การเจริญเติบโตไม่เต็มที่

#### ระดับราคา

ปี 2562 ราคามันสำปะหลังสดคละที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ยอยู่ที่ กิโลกรัมละ 2.55 บาทโดยเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 16.44 ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 2.19 บาท เนื่องจากผลผลิตมันสำปะหลังลดลงไม่เพียงพอต่อความต้องการผู้ประกอบการในจังหวัด ประกอบกับผู้ประกอบการในประเทศอื่นมีความต้องการผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ราคามันสำปะหลังปรับตัวสูงขึ้นตามไปด้วย





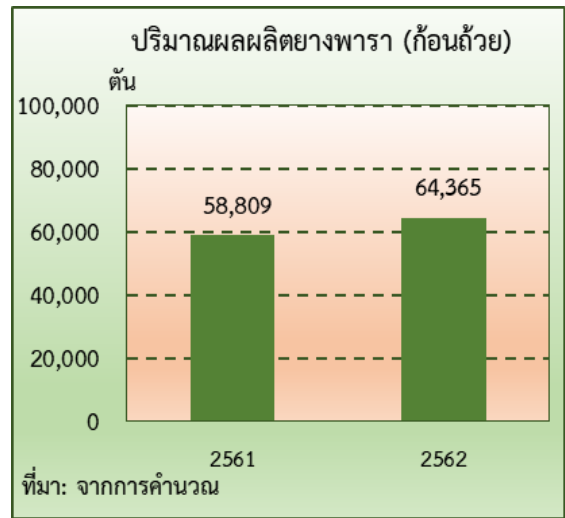
❖ **ยางพารา**

**ภาวะการผลิต**

ปริมาณผลผลิตยางพารา (ก้อนถ้วย) ปี 2562 เท่ากับ 64,365 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาซึ่งผลิตได้ 58,809 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.45 เนื่องจากสัดส่วนเนื้อที่กรีดยางได้จากต้นยางพาราที่มีอายุเฉลี่ย 10-15 ปี เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นช่วงอายุที่ให้ผลผลิตสูง และมีเนื้อที่เปิดกรีดยางใหม่ในแหล่งผลิตสำคัญ อาทิ อำเภอยางยาวของ เทิง ดอยหลวง พญาเม็งราย เป็นต้น

**ระดับราคา**

ปี 2562 ราคายางพารา (ก้อนถ้วย) ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยอยู่ที่ กิโลกรัมละ 17.50 บาทโดยเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 12.90 ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 15.50 บาท เนื่องจากมีการปรับรูปแบบตลาดยางพาราเป็นเครือข่ายตลาดกลางยางพารา ประกอบกับนโยบายประกันรายได้ยางพาราในช่วงปลายปี ตลอดจนมาตรการสนับสนุนการใช้ยางพาราภายในประเทศเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยทำให้ราคายางพาราปรับตัวเพิ่มขึ้น



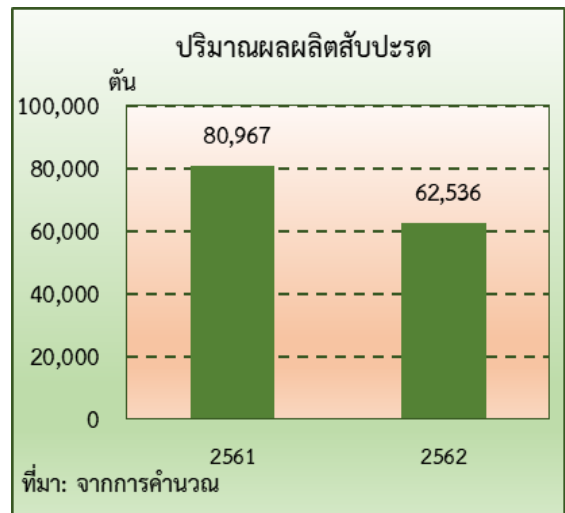
❖ **สับปะรด**

**ภาวะการผลิต**

ปริมาณผลผลิตสับปะรดโรงงาน ปี 2562 เท่ากับ 62,536 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาซึ่งผลิตได้ 80,967 ตัน หรือลดลงร้อยละ 22.76 เนื่องจากเกษตรกรลดพื้นที่ปลูกสับปะรดโรงงาน บางพื้นที่ถูกปล่อยทิ้งไม่ได้รับการดูแลเท่าที่ควร เพราะไม่มีแรงจูงใจด้านราคาจากปีที่ผ่านมา และจึงเปลี่ยนมาปลูกสับปะรดพันธุ์บริโภคสด ได้แก่ พันธุ์ภูแล และข้าวโพดฝักอ่อนทดแทน ประกอบกับผลผลิตต่อไร่ลดลงเพราะได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง

**ระดับราคา**

ปี 2562 ราคาสับปะรดโรงงาน ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยอยู่ที่ กิโลกรัมละ 5.00 บาทโดยเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 54.32 ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 3.24 บาท เนื่องจากปริมาณผลผลิตสับปะรดโรงงานลดลงมากจากการลดพื้นที่ปลูกลง ประกอบกับบางพื้นที่ผลผลิตต่อไร่ลดลงเพราะได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ส่งผลให้ราคามีการปรับตัวสูงขึ้น

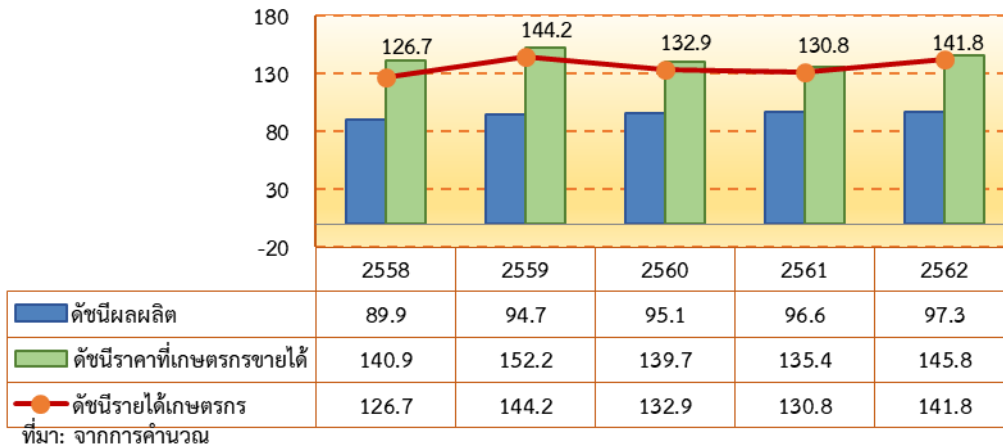




### ❖ สาขาปศุสัตว์

ผลผลิตปศุสัตว์ปี 2562 ขยายตัวเมื่อเทียบกับปี 2561 โดยดัชนีผลผลิตเฉลี่ยปี 2562 อยู่ที่ระดับ 97.3 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 96.6 ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าปศุสัตว์ที่เกษตรกรขายได้โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 145.8 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 135.4 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาปศุสัตว์อยู่ที่ระดับ 141.8 เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.4 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 130.8

ดัชนีผลผลิต ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร สาขาปศุสัตว์

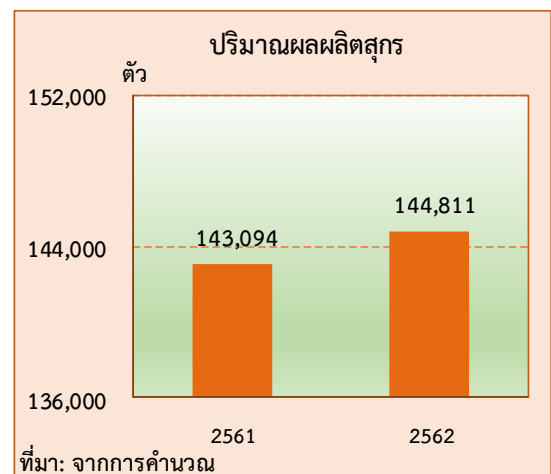


การผลิตสาขาปศุสัตว์ปี 2562 ขยายตัวร้อยละ 0.3 เมื่อเทียบกับปี 2561 เนื่องจากผู้เลี้ยงสุกร ไก่ และโคเนื้อ มีการปรับระบบการเลี้ยงเข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์มมีการเฝ้าระวังควบคุมโรคระบาดสัตว์เป็นอย่างดี ประกอบกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ให้ความช่วยเหลือดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำอย่างทั่วถึงทำให้ระบบการผลิตปศุสัตว์มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ตลาดทั้งในและต่างประเทศยังมีความต้องการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

### ❖ สุกกร

#### ภาวะการผลิต

การผลิตสุกรมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นตามความต้องการบริโภคที่เพิ่มขึ้นทำให้มีผลผลิตสุกรมีชีวิตออกสู่ตลาดอย่างสม่ำเสมอโดยในปี 2562 มีปริมาณการผลิตสุกรมีชีวิต 144,811 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ที่มีปริมาณการผลิต 143,094 ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.20 เนื่องจากปริมาณการผลิตขยายตัวตามความต้องการบริโภคภายในจังหวัดเป็นหลักและขยายตัวตามความต้องการบริโภคของประเทศเพื่อนบ้าน(จีน ลาว) ที่ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเกษตรกรมีการบริหารจัดการฟาร์มและป้องกันโรคระบาดเป็นอย่างดี ปริมาณการผลิตจึงเพิ่มขึ้น



#### ระดับราคา

ปี 2562 ราคาสุกรน้ำหนักต่ำกว่า 100 กิโลกรัม ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 61.00 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.87 จากปีที่ผ่านมา ที่มีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 51.75 บาท เนื่องจากตลาดภายในประเทศและตลาดส่งออกเนื้อสุกรยังคงมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับสถานการณ์การระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร ทำให้ปริมาณความต้องการเนื้อสุกรของไทยเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากพบการระบาดในหลายประเทศ รวมทั้งทวีปเอเชีย ได้แก่ จีน มองโกเลีย และ สปป.ลาว ส่งกระทบให้ปริมาณผลผลิตสุกรในระบบตลาดลดลงราคาจึงปรับตัวสูงขึ้น



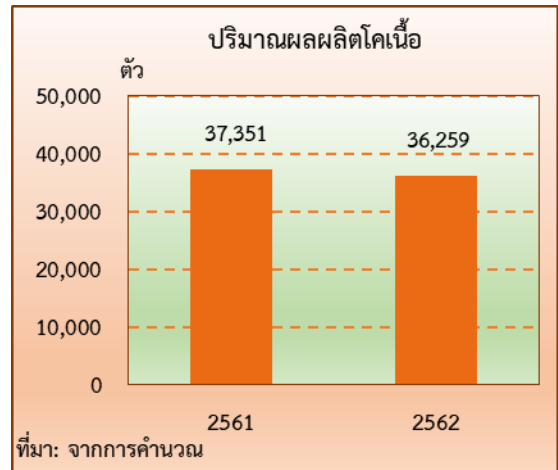
## ❖ ใคเนื้อ

### ภาวะการผลิต

การผลิตใคเนื้อหดตัวลดลงตามความต้องการของตลาดที่มีแนวโน้มลดลง ตามภาวะเศรษฐกิจที่ซบเซา โดยปี 2562 มีปริมาณการผลิตใคเนื้อมีชีวิต 36,259 ตัว ลดลงจากปี 2561 ที่มีปริมาณการผลิต 37,351 ตัว หรือลดลงร้อยละ 2.92 ประกอบกับต้นทุนอาหารสูง เกษตรกรบางรายจึงลดการผลิตลง แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากภาครัฐยังคงส่งเสริมการเลี้ยงใคเนื้อเพื่อสร้างอาชีพให้แก่เกษตรกร

### ระดับราคา

ในปี 2562 ราคาใคเนื้อเฉลี่ยอยู่ที่ตัวละ 28,700.00 บาท ลดลงร้อยละ 1.71 จากปี 2561 ที่มีราคาเฉลี่ยตัวละ 29,200.00 บาท เนื่องจากตลาดมีความต้องการบริโภคใคเนื้อลดลง ส่งผลให้ราคาที่เกษตรกรได้รับปรับตัวลดลง



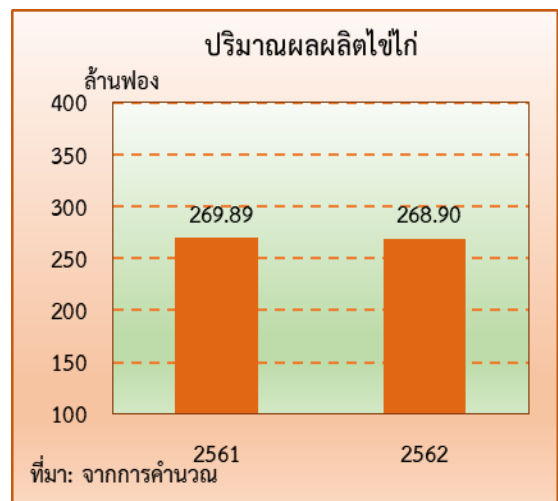
## ❖ ใคใค

### ภาวะการผลิต

การผลิตใคใคมีการหดตัว โดยปี 2562 มีปริมาณการผลิตใคใค 268.90 ล้านฟอง ลดลงจากปี 2561 ที่มีปริมาณการผลิต 269.89 ล้านฟอง หรือลดลงร้อยละ 0.37 เนื่องจากในปีที่ผ่านมาประสบปัญหาผลผลิตล้นตลาด ราคาใคใคลดลง เกษตรกรบางส่วนจึงลดปริมาณการผลิต โดยการปลดแม่พันธุ์

### ระดับราคา

ในปี 2562 ราคาใคใคที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยอยู่ที่ฟองละ 3.95 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.96 จากปี 2561 ที่มีราคาเฉลี่ยฟองละ 3.56 บาท ทั้งนี้เนื่องจากปริมาณใคใคที่ออกสู่ตลาดลดลง ทำให้ราคาปรับตัวสูงขึ้นเป็นไปตามกลไกตลาด



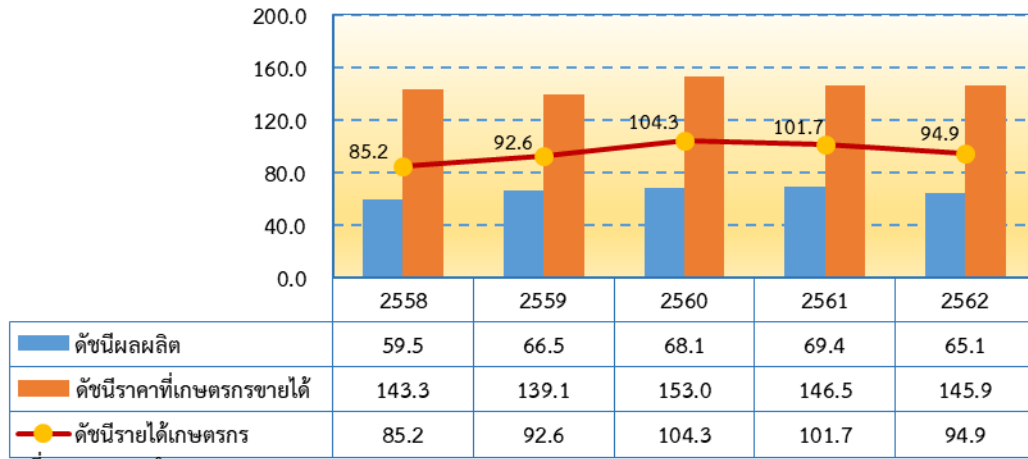




### ❖ สาขาประมง

ผลผลิตประมงจังหวัดเชียงราย ปี 2562 หดตัวเมื่อเทียบกับปี 2561 โดยดัชนีผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 65.1 ลดลงร้อยละ 6.3 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 69.4 ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าประมงที่เกษตรกรขายได้โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 145.9 ลดลงร้อยละ 0.4 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 146.5 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาประมงอยู่ที่ระดับ 94.9 ลดลงร้อยละ 6.7 จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 101.7

### ดัชนีผลผลิต ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร สาขาประมง

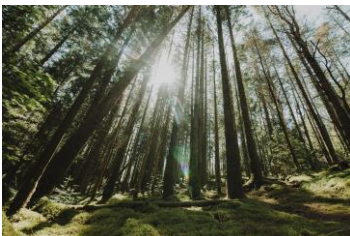


ภาวะการผลิตสาขาประมงจังหวัดเชียงราย ปี 2562 หดตัวร้อยละ 4.6 เมื่อเทียบกับปี 2561 เนื่องจากผลกระทบจากปัญหาภัยแล้ง สภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย ปริมาณน้ำในแม่น้ำสายหลัก และแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่ลดลง ส่งผลให้การเพาะเลี้ยงปลาในกระชัง(ปลานิล) และการจับสัตว์น้ำตามธรรมชาติลดลง



### ❖ สาขาบริการทางการเกษตร

ในปี 2562 สาขาบริการทางการเกษตรจังหวัดเชียงราย ขยายตัวร้อยละ 1.1 เนื่องจากเกษตรกรจ้างบริการเพื่อการปลูกข้าว เนื่องจากมีการขยายพื้นที่การปลูกจากแรงจูงใจด้านราคา จึงมีกิจกรรมการเตรียมดินเพิ่มขึ้น ในขณะที่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีการปลูกใหม่หรือปลูกซ่อมรอบที่ 2 เนื่องจากผลกระทบหนอนกระทุ้ง จึงมีกิจกรรมการเตรียมดินเพิ่มขึ้น เช่นกัน



### ❖ สาขาป่าไม้

ในปี 2562 สาขาป่าไม้จังหวัดเชียงราย หดตัวร้อยละ 0.4 เนื่องจากการทำไม้สักของภาคเอกชนเป็นไปตามความต้องการของตลาดจึงมีการปรับตัวลดลงเล็กน้อย ประกอบกับภาวะแล้งทำให้การเก็บของป่ามีปริมาณลดลง



## 5. แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2563

เศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดเชียงราย ในปี 2563 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 1.1 – 2.1 โดยสาขาพืชขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 1.4 – 2.4 สาขาปศุสัตว์ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.5 – 1.5 สาขาประมงคาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.4) – 0.6 ส่วนป่าไม้และการบริการทางการเกษตรคาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.0) – 0.6 และ 0.3 – 1.3 ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นไปตามปัจจัยบวกที่เป็นแรงผลักดัน แต่ก็มีปัจจัยลบที่ไม่สามารถคาดการณ์หรือควบคุมได้โดยเฉพาะสภาพอากาศซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตร

### ❖ สาขาพืช

ภาวะการผลิตสาขาพืช ปี 2563 คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นอยู่ในช่วงร้อยละ 1.4 – 2.4 จากปี 2562 จากผลผลิตที่เก็บเกี่ยวและออกสู่ตลาดมากกว่าในปีที่ผ่านมา เนื่องจากมีหลายปัจจัยมีผลในเชิงบวกต่อภาคเกษตร เช่น สภาพภูมิอากาศที่มีแนวโน้มที่ดีขึ้นจากการคาดการณ์ปริมาณน้ำฝนที่คาดว่าจะตกในช่วงต้นฤดูฝน ราคาสินค้าเกษตรโดยรวมในปี 2562 ที่อยู่ในระดับสูง ใจให้เกษตรกรขยายการผลิตและดูแลเอาใจใส่ผลผลิตมากขึ้น ประกอบกับภาครัฐได้มีนโยบายการปรับโครงสร้างสินค้าเกษตร อีกทั้งมียุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ภาค โดยการปรับลดพื้นที่สินค้าเกษตรที่มีปัญหา คงพื้นที่สินค้าที่ยังมีศักยภาพและขยายพื้นที่สินค้าที่มีู่ทางการตลาดที่เสริมทั้งเพิ่มผลิตภาพการผลิต (Productivity) และพัฒนาระบบโลจิสติกส์ (Logistics) ของสินค้าเกษตรเชื่อมโยงกับภาคอื่น ๆ อย่างไรก็ดี ยังมีปัจจัยลบที่อาจส่งผลกระทบต่อการผลิตพืชในปี 2563 ซึ่งส่วนใหญ่ยังคงเป็นปัจจัยที่ต่อเนื่องมาจากช่วงปีที่ผ่านมา ได้แก่ ปัญหาโรคพืชและแมลงระบาด ราคาปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย-สารปราบศัตรูพืชมีการปรับตัวสูงขึ้นและภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้ โดยคาดว่าผลผลิตข้าวนาปรังจะลดลงจากปี 2562 เนื่องจากปัญหาภัยแล้ง ในขณะที่ราคาผลผลิตพืชในปี 2563 โดยส่วนใหญ่คาดว่าจะอยู่ในเกณฑ์ดีทำให้เกษตรกรขยายการผลิต ส่งผลให้ปริมาณการผลิตของสาขาพืชมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

### ❖ สาขาปศุสัตว์

ภาวะการผลิตสาขาปศุสัตว์ปี 2563 คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นอยู่ในช่วงร้อยละ 0.5 – 1.5 จากปี 2562 จากปริมาณการผลิตปศุสัตว์โดยเฉพาะสุกรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และรัฐมีมาตรการส่งเสริมการเลี้ยงโคนเนื้อเพื่อสร้างอาชีพ ตลอดจนเกษตรกรและกรมปศุสัตว์ร่วมมือกันในการควบคุมและป้องกันโรคจากภายนอกอย่างเข้มงวด

### ❖ สาขาประมง

ภาวะการผลิตสาขาประมงปี 2563 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.4) – 0.6 เนื่องจากปัญหาภัยแล้ง ปริมาณน้ำที่ไม่เพียงพอต่อการเพาะเลี้ยง และการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำในแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ส่งผลให้ผลผลิตปลาเพาะเลี้ยง และการจับสัตว์น้ำในธรรมชาติลดลง อย่างไรก็ตามหากการคาดการณ์ปริมาณน้ำฝนที่คาดว่าจะตกในช่วงต้นฤดูฝนมีแนวโน้มดีขึ้น อาจส่งผลทำให้ผลผลิตปลาเพาะเลี้ยง และการจับสัตว์น้ำในธรรมชาติเพิ่มขึ้น

### ❖ สาขาบริการทางการเกษตร

การบริการทางการเกษตรปี 2563 มีแนวโน้มขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.3 – 1.3 เนื่องจากการจ้างเตรียมดินที่เพิ่มขึ้น จากการขยายการเพาะปลูกพืช อันเกิดมาจากแรงจูงใจทางด้านราคาในปี 2562

### ❖ สาขาป่าไม้

ปี 2563 สาขาป่าไม้มีแนวโน้มขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.0) – 0.6 จากความต้องการผลิตภัณฑ์จากไม้สักคาดว่าจะเพิ่มขึ้นส่งผลให้การทำไม้สักภาคเอกชนเพิ่มการปริมาณการผลิตตามความต้องการของตลาด



## ตารางที่ 1 อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร จ.เชียงราย

หน่วย: ร้อยละ

สาขา	2562	2563
ภาคเกษตร	-9.5	1.1 – 2.1
พืช	-11.5	1.4 – 2.4
ปศุสัตว์	0.3	0.5 – 1.5
ประมง	-4.6	(-0.4) – 0.6
บริการทางการเกษตร	1.1	0.3 – 1.3
ป่าไม้	-0.4	(-0.0) – 0.6

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1

## ตารางที่ 2 ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ (ปีปฏิทิน)

สินค้า	ปี 2561	ปี 2562	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ข้าว (ตัน)	997,942	950,803	-4.72
มันสำปะหลัง (ตัน)	160,065	158,366	-1.06
สับปะรด (ตัน)	80,967	62,536	-22.76
ยางพารา (ตัน)	58,809	64,365	9.45
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ตัน)	299,479	283,790	-5.24
ลำไย(ตัน)	66,156	58,346	-11.78
สุกร (ตัว)	143,094	144,811	1.20
โคเนื้อ (ตัว)	37,351	36,259	-2.92
ไข่ไก่ (ล้านฟอง)	269.89	268.90	-0.37
จับสัตว์น้ำจืดธรรมชาติ (ตัน)	5820	5,813	-0.12
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด (ตัน)	14,718	14,050	-4.54

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร



## ตารางที่ 3 ราคาที่เกษตรกรขายได้ของสินค้าเกษตรที่สำคัญ

หน่วย: บาท

สินค้า	ปี 2561	ปี 2562	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ข้าว (ตัน)	10,167	12,646	24.38
มันสำปะหลัง (ตัน)	2,190	2,550	16.44
สับปะรด (ตัน)	3,240	5,000	54.32
ยางพารา (ตัน)	15,500	17,500	12.90
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ตัน)	7,560	8,400	11.11
ลำไย(ตัน)	23,250	37,500	61.29
สุกร (กิโลกรัม)	51.75	61.00	17.87
โคเนื้อ (ตัว)	29,200	28,700	-1.71
ไข่ไก่ (ฟอง)	3.56	3.95	-10.96
จับสัตว์น้ำจืดธรรมชาติ (กิโลกรัม)	54	55	1.85
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด (กิโลกรัม)	55	59	7.27

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร